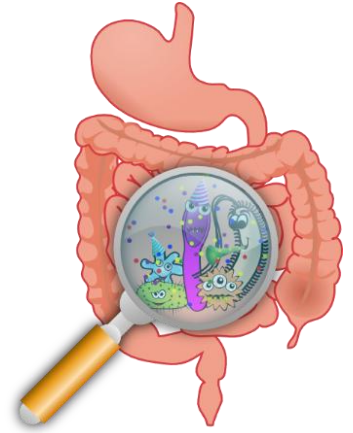

Crijevne zarazne bolesti

- Gastroenteritis je upala probavnog sustava koja rezultira **povraćanjem i/ili proljevom**, a ponekad je praćena povišenom tjelesnom temperaturom ili grčevima u trbuhu.
- Uzročnici crijevnih bolesti najčešće su:
 - bakterije:** Salmonelle, Shigella, Stafilokok, Campylobacter, E.coli i dr.
 - virusi:** Enterovirusi, Norovirusi, Rotavirusi i Adenovirusi
 - paraziti:** helmint (gliste) i protozoi.
- Djeca se obično zaraze virusnim gastroenteritisom **u dječjim vrtićima, školama i drugim napučenim sredinama**.
- Svaki virus ima svoju sezonsku aktivnost: **infekcije Rota i Astrovirusima češća je u hladnijim mjesecima, a infekcije Adenovirusima javljaju se tijekom cijele godine**.
- Šire se **direktnim kontaktom-prljavim rukama**, a **indirektno zagađenom hranom i vodom**.
- Glavni razlog prijenosa jesu zagađene ruke čovjeka, pa se crijevne zarazne bolesti zovu i **„BOLEST PRLJAVIH RUKU“**.

CAMPYLOBACTER

- Campylobacter je bakterija koja normalno **naseljava probavni sustav većine toplokrvnih životinja** (divlje ptice, perad, goveda, svinje, ovce, psi i mačke)
- Smatra se da je **glavni put prijenosa preko hrane, nedovoljno toplinski obrađenim mesom (naročito piletinom), no bolest se širi i preko neprokuhanog mlijeka, zagađene vode i leda, te kontaktom sa stolicom kućnih ljubimaca**.
- Do pojave simptoma bolesti obično dolazi **2-5 dana** nakon infekcije bakterijom,
- Simptomi ove bolesti su: **proljev (često krvavi), bol u trbuhu, vrućica, glavobolja, mučnina i/ili povraćanje**. Simptomi obično traju 3-6 dana.

INFEKCIJA ROTAVIRUSOM

- Najčešće su zahvaćena djeca u **dobi do 3 godine života**, ali jednako tako mogu oboljeti i starija djeca te odrasli. Izvor infekcije je oboljela osoba.
- Virus se lako širi **direktnim kontaktom fekalno oralnim putem- prljavim rukama, zrakom te posredno preko zagađenih predmeta i površina**.
- Inkubacija je **24-72 sata**.
- Simptomi bolesti počinju **naglo sa povraćanjem, vodenastim stolicama, bolovima u trbuhu, povišenom tjelesnom temperaturom**.
- Zbog težine simptoma, češće su hospitalizacije djeteta zbog dehidracije.

INFEKCIJA NOROVIRUSOM

- Virus je vrlo infektivan za malu djecu, starije i imunokompromitirane osobe.
- **Inficirana osoba u toku bolesti sa stolicom luči ogroman broj virusa, a izlučivanje virusa u stolici se nastavlja najčešće dva dana nakon ozdravljenja, ali se NE razvija kliconoštvo**.
- Uzročnik bolesti se vrlo lako širi bliskim kontaktom s oboljelom osobom, zagađenim rukama, aerosolom te posredno preko kontaminiranih predmeta.
- **Inkubacija je kratka oko 12-48 sati**.

- Simptomi bolesti počinju **naglo sa povraćanjem i/ili vodenastim stolicama, bolovima u trbuhu, može se javiti povišena tjelesna temperatura.** Moguće je da se javi samo proljev, ili samo povraćanje. Simptomi najčešće traju **24 - 72 sata.**
- Liječenje je simptomatsko, važno je nadoknaditi dovoljnu količinu tekućine.

INFEKCIJA ADENOVIRUSOM

- Adenovirusi mogu zahvatiti **dišni sustav, uzrokovati bolest sluznice i rožnice oka te uzrokovati proljev, povraćanje.**
- Virus se lako prenosi **bliskim kontaktom, zagađenim rukama, kapljično (kašljanje, kihanje), zagađenim predmetima i površinama, zagađenom vodom.**
- Infekcija ovim virusom može se javiti **tijekom cijele godine.**

Zbog izrazito brzog širenja simptoma bolesti u kolektivu potrebno je provoditi sljedeće preventivne mjere:

- Oboljela osoba / dijete mora se izolirati iz kolektiva (jaslice / vrtić), a može vratiti u kolektiv nakon najmanje 48 sati od normalizacije stolice odnosno prestanka simptoma.
- Dijete se može vratiti u kolektiv sa potvrdom nadležnog liječnika.
- Potrebno je češće i pravilno / kontrolirano pranje ruku prije jela, nakon obavljanja nužde, nakon mijenjanja pelena, nakon kašljanja, kihanja te higijene nosa.
- Higijensko pranje ruku 30-60 sekundi, odnosno higijensko utrljavanje 30 sekundi značajno smanjuje broj virusa.
- Za brisanje ruku koristiti jednokratne papirnate ubruse (ne koristiti ručnike, krpe, spužve).
- Kod mijenjanja pelena potrebno je koristiti rukavice.
- Nužno je pravilno zbrinjavanje pelena (kante s kazetnim punjenjem).
- Redovito pranje i dezinfekcija noćnih posuda (kahlica).
- Potrebno je prati i dezinficirati podove, površine stolova, namještaja, oprati i dezinficirati igračke.
- Ako dođe do onečišćenja površina (npr. povraćani sadržaj, feces) potrebno je površinu prekriti papirnatim ubrusima natopljenim otopinom dezinficijensa, te pokupiti sadržaj, nakon toga oprati deterdžentom, te potom provesti postupak dezinfekcije. Nakon čišćenja krpe oprati, dezinficirati.
- Potrebno je više puta na dan dezinficirati dodirne točke (kvake na vratima, prekidače svjetla..) te provjetravati prostorije.
- Osobe koje sudjeluju u pripremi i podijeli hrane moraju biti zdrave, posebnu pažnju posvetiti higijeni ruku te pribora za jelo.
- Kod većeg grupiranja oboljelih potrebno je obavijestiti djelatnost za epidemiologiju ZZJZ Međimurske županije.

Pripremila: Matea Vidović,
Zdravstvena voditeljica